

Curtea Supremă de Justiție

DECIZIE

04 iulie 2017

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție în componență:
Președinte - Ursache Petru,
judecători - Timofti Vladimir, Alerguș Constantin, Nicolaev Ghenadie, Moraru Petru,
a judecat în ședință, fără citarea părților, recursurile ordinare declarate de către
procurorul în Procuratura de circumscripție Bălți, Prisacari Lilia și de către avocatul
Gligor Vadim în numele părții vătămate Cojocari Mihai, prin care se solicită casarea
deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 30 noiembrie 2016, în cauza penală
privindu-l pe

Railean Igor Xxx, născut la xxx, originar și domiciliat
în mun. Xxx, str. Xxx, ap.x.

**Datele referitoare la termenul de examinare a
cauzei:**

1. 19.11.2014 - 04.12.2015 (prima instanță);
2. 12.01.2016 - 30.11.2016 (instanța de apel);
3. 23.03.2017 - 04.07.2017 (instanța de recurs ordinar).

Asupra recursurilor în cauză, în baza actelor din dosar, Colegiul penal lărgit al
Curții Supreme de Justiție,

A C O N S T A T A T :

1. Prin sentința Judecătoreiei Bălți, mun. Bălți din 04 decembrie 2015, în procedura
prevăzută de art. 364¹ Cod de procedură penală, inculpatul Railean Igor a fost
recunoscut vinovat și condamnat pentru săvârșirea infracțiunilor prevăzute de art.190
alin. (4), art.287 alin. (2) lit. b) și art. 151 alin.(1) Cod penal, cu stabilirea pedepsei:

- în baza art.190 alin. (4) Cod penal - 4 (patru) ani 8 (opt) luni închisoare;
- în baza art.287 alin. (2) lit. b) Cod penal - 1 (un) an închisoare;
- în baza art. 151 alin. (1) Cod penal - 3 (trei) ani 4 (patru) luni închisoare.

În conformitate cu prevederile art.84 alin. (l) Cod penal, pentru concurs de
infracțiuni, prin cumul parțial al pedepselor aplicate, în privința lui Railean Igor s-a
stabilit pedeapsa definitivă sub formă de închisoare pe termen de 5 (cinci) ani.

În baza art.90 Cod penal s-a dispus suspendarea condiționată a executării pedepsei,
cu stabilirea termenului de probă de 3 ani.

S-a admis în principiu acțiunea civilă înaintată de Cojocari Mihail, fiind lăsată spre

examinare în procedură civilă, în ordine separată.

2. Pentru a pronunța sentința, instanța de fond a reținut că, inculpatul Railean Igor, avînd drept scop dobîndirea ilicită a bunurilor altei persoane prin înșelăciune și abuz de încredere, acționînd după un plan bine chibzuit, folosindu-se de încrederea prietenului său, Cojocari Mihail, cu care anterior a mai efectuat tranzacții cu privire la vînzarea-cumpărarea țigărilor, la data de 19.06.2014, sub pretextul realizării repetate a unui lot de țigări unor persoane necunoscute, a însușit de la Cojocari Mihail 5000 pachete de țigări tip „Winston Blue”, ambalate în 10 cutii, ultimul care le-a cumpărat la data de 12.06.2014 de la SRL „Sine&Co” amplasată în or. Drochia, str. Independenței 3, conform facturii fiscale cu seria BV 7513726, acțiuni ilegale prin care proprietarului i-a fost cauzat un prejudiciu în proporții mari în sumă de 70450 lei.

Tot el, la data de 29.01.2015, aproximativ la ora 23.40, aflîndu-se în localul karaoke club „Play Poy” situat pe str. Alexandru cel Bun nr.5, mun. Bălți, care se atribuie la un loc public, din intenții huliganice, încălcînd grosolan ordinea publică, care s-a manifestat prin încălcarea normelor de drept și morale de comportare în societate, exprimînd o vădită lipsă de respect față de societate, manifestînd, prin conținutul lor o obrăznicie deosebită, în văzul mai multor persoane, a provocat un scandal nemotivat cu Bojii Andrei, iar ulterior i-a aplicat ultimului, mai multe lovituri în diferite părți ale corpului, acțiuni care au fost continuate în fața localului indicat mai sus, fiind stopată activitatea clubului pe o perioadă de timp, după care s-a eschivat de la locul comiterii infracțiunii.

Tot el, la data de 12.10.2014, aproximativ la ora 01.30, aflîndu-se pe teritoriul parcurii de lîngă clubul de noapte „Play Poy” amplasat pe str. Konev, mun. Bălți, fără careva motive, i-a aplicat lui Rotari Vadim, lovituri cu pumnii și picioarele în regiunea feței, a capului și a trunchiului, după care Railean Igor l-a mușcat pe Rotari Vadim de nas, provocîndu-i ultimului conform raportului de expertiză medico-legală nr.538D din 30.12.2014, leziuni corporale sub formă de plagă mușcată în regiunea nasului cu defect a țesuturilor moi a nasului, care se califică ca defect ireparabil al feței.

3. Sentința menționată a fost atacată cu apeluri de către :

3.1. - avocatul Gligor Vadim în numele părții vătămate Cojocari Mihail, prin care a solicitat admiterea apelului, casarea parțială a sentinței în latura aplicării pedepsei și acțiunii civile, rejudecarea cauzei cu pronunțarea unei noi hotărîri, prin care lui Railean Igor să-i fie numită o pedeapsă cu executare, iar acțiunea civilă să fie admisă integral.

În motivarea cerințelor sale apelantul a indicat că nu este de acord cu sentința instanței de fond atît în latura penală cît și în latura civilă.

La fel a indicat, că partea vătămată Cojocari Mihail consideră, că instanța de judecată nejustificat a ajuns la concluzia de a aplica în privința lui Railean Igor prevederile art.90 Cod penal RM și de a admite acțiunea civilă în principiu.

3.2. - procurorul în procuratura mun. Bălți, Fiștic Eduard, prin care a solicitat admiterea apelului, casarea sentinței, cu pronunțarea unei noi hotărîri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care Railean Igor să fie recunoscut vinovat de

săvârșirea infracțiunilor prevăzute de art. 190 alin. (4), art.151 alin. (1), art.287 alin. (2) lit. b) Cod penal, cu stabilirea pedepsei după cum urmează:

- în baza art. 190 alin. (4) Cod penal - 5 ani închisoare;
- în baza art.151 alin. (1) Cod penal - 4 ani închisoare;
- în baza art.287 alin. (2) lit. b) Cod penal - 2 ani închisoare.

În temeiul art.84 Cod penal să-i fie stabilită pedeapsa definitivă prin cumul al pedepselor, sub formă de închisoare pe un termen de 7 ani cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

Măsura preventivă aplicată inculpatului sub formă de obligarea de a nu părăsi țara de schimbat la arest, luându-l sub strajă din sala de judecată.

3.3. – partea vătămată Rotari Vadim, prin care a solicitat admiterea apelului, casarea sentinței în partea aplicării art.90 Cod penal, cu pronunțarea în această parte a unei hotărâri potrivit modului, stabilit pentru prima instanță, prin care în privința inculpatului Railean Igor să fie aplicată o pedeapsă mai aspră cu executare, precum și recunoașterea în calitate de parte civilă și încasarea de la inculpat în folosul părții vătămate Rotari Vadim a sumei de 350.000 lei în calitate de cheltuieli pentru tratamentul medical pe care va fi nevoit să-l urmeze și 1.000.000 lei în calitate de prejudiciu moral în legătură cu suferințele fizice și psihice.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 30 noiembrie 2016, a fost respins ca nefondat apelul declarat de partea vătămată Rotari Vadim, admis apelul declarat de avocatul Gligor Vadim în numele părții vătămate Cojocari Mihail și apelul declarat de procurorul în procuratura mun. Bălți Fiștic Eduard, casată sentința parțial, inclusiv din oficiu, în baza art.409 alin. (2) CPP, cu pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, după cum urmează:

Railean Igor a fost recunoscut vinovat de săvârșirea infracțiunilor prevăzute de art.190 alin.(2) lit. c), art. 287 alin. (2) lit. b), art.151 alin. (1) Cod penal cu stabilirea pedepsei, cu aplicarea art.364¹ Cod de procedură penală:

- în baza art.190 alin. (2) lit. c) Cod penal - închisoare pe termen de 3 (trei) ani, cu privarea de dreptul de a exercita activitate în domeniul comerțului pe termen de 2 (doi) ani;

- în baza art.287 alin. (2) lit. b) Cod penal - închisoare pe termen de 1 (un) an;

- în baza art.151 alin. (1) Cod penal - închisoare pe termen de 3 (trei) ani 4 (patru) luni.

Conform art.84 alin. (1) Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumul parțial al pedepselor aplicate, i-a fost stabilită pedeapsa definitivă - închisoare pe termen de 4 (patru) ani, cu privarea de dreptul de a exercita activitate în domeniul comerțului pe termen de 2 (doi) ani.

În baza art.90 Cod penal RM a fost dispusă suspendarea condiționată a executării pedepsei cu stabilirea perioadei de probațiune de 3 (trei) ani.

S-a încasat de la inculpatul Railean Igor în beneficiul părții vătămate Cojocari Mihail -70450 (șaptezeci mii patru sute cincizeci) lei cu titlu de prejudiciu material și

5000 (cinci mii) lei cu titlu de prejudiciu moral.

În rest dispozițiile sentinței au fost menținute.

4.1. În motivarea soluției adoptate instanța de apel a considerat că, judecând cauza penală în privința lui Railean Igor instanța de fond a verificat complet sub toate aspectele și în mod obiectiv circumstanțele cauzei și a dat probelor administrate o apreciere legală din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității lor, iar toate în ansamblu din punct de vedere al coroborării lor, corect ajungând la concluzia privind vinovăția inculpatului Railean Igor în comiterea infracțiunilor incriminate.

Instanța de fond a făcut o analiză amplă a probelor cercetate, iar concluziile făcute de instanța de fond privind vinovăția inculpatului în săvârșirea infracțiunilor reținute în sarcina lui rezultă din probele administrate, cărora le-a fost dată a apreciere legală sub toate aspectele, complet și obiectiv.

Instanța de apel a conchis că la judecarea cauzei penale în privința lui Railean Igor, instanța de fond a trecut sub tăcere o gravă eroare de drept comisă în sensul, că instanța de fond n-a constatat și n-a reținut fapta în privința lui Railean Igor pentru care a fost condamnat în baza art.287 alin. (2) lit. b) Cod penal RM pe episodul cu părțile vătămate Rotari Vadim și Anghel Oleg.

În acest aspect se relevă, că prima instanță deși l-a condamnat pe Railean Igor în baza art.287 alin. (2) lit. b) Cod penal RM, în partea descriptivă a sentinței nu le-a constatat ca fiind săvârșite de acesta, or, potrivit prevederilor art.394 Cod de procedură penală, partea descriptivă a sentinței de condamnare trebuie să cuprindă descrierea faptei criminale, considerată ca fiind dovedită, indicându-se locul, timpul, modul săvârșirii ei, forma și gradul de vinovăție, motivele și consecințele infracțiunii.

Astfel, reeșind din cele enunțate mai sus, circumstanțele de fapt și de drept stabilite permit instanței de apel de a reține, că inculpatul Railean Igor la data de 12.10.2014, aproximativ la ora 01.30, cu o persoană neidentificată de organul de urmărire penală, aflându-se pe teritoriul parcurii de lângă clubul de noapte „Play Poy”, amplasat pe str. Konev, mun.Bălți, care se atribuie la loc public, fără careva motive, atentînd la ordinea publică și liniștea cetățenilor și încălcînd grosolan ordinea publică, manifestată prin încălcarea grosolană și demonstrativă a normelor de drept și morale de comportare în societate, exprimând o vădită lipsă de respect față de societate, printr-un cinizm și obrăznicie deosebită și însoțind acțiunile sale cu aplicarea violenței, i-a aplicat lui Anghel Ion mai multe lovituri în regiunea spatelui, provocîndu-i dureri fizice, ulterior Railean Igor i-a aplicat lui Rotari Vadim lovituri cu pumnii și picioarele în regiunea feței, a capului și trunchiului, după care l-a mușcat pe Rotari Vadim de nas, provocîndu-i ultimului, conform raportului de expertiză medico-legală nr.538 din 30.12.2014 leziuni corporale sub formă de plagă mușcată în regiunea nasului cu defect de țesuturi moi a nasului care după criteriul dereglării de scurtă durată a sănătății se califică la vătămări corporale ușoare cu defect ireparabil al feței.

Totodată, instanța de apel a atestat că, valoarea bunurilor, ca semn calificativ al componenței de infracțiune, care prevede răspunderea pentru sustragere, dobândire, primire, se determină conform art. 126 Cod penal, ținându-se cont de unitatea convențională de amendă stabilită de legislație la momentul săvârșirii infracțiunii.

Astfel, s-a constatat, că la momentul dat prejudiciul cauzat părții vătămate Cojocari Mihai în sumă de 70450 lei nu mai este în proporții mari ($4225 \text{ lei} \times 20 \text{ salarii medii} = 84500 \text{ lei}$), dar este în proporție considerabilă, deoarece nu depășește 20 de salarii medii lunare pe economie prognozate, stabilite prin hotărârea de Guvern.

Prin urmare, aplicînd principiul retroactivității legii penale, acțiunile inculpatului Railean Igor au fost reîncadrate din prevederile art. 190 alin.(4) în cele ale art. 190 alin. (2) lit. c) Cod penal, ca escrocherie, adică dobîndirea ilicită a bunurilor altei persoane prin înșelăciune sau abuz de încredere, cu cauzarea de daune în proporții considerabile.

La fel, instanța de apel a reținut, că instanța de fond a judecat cauza penală în baza probelor administrate în faza de urmărire penală (art.364¹ CPP RM). Pînă la începerea cercetării judecătorești, fiind asistat de avocat, inculpatul a declarat personal, prin înscris autentic (cerere întocmită în scris), că recunoaște săvîrșirea faptelor indicate în rechizitoriu și solicită ca judecata să se facă pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală.

Referitor la pedeapsă, care de fapt și este latura contestată de procuror și părțile vătămate, instanța de apel a apreciat, că instanța de fond la stabilirea pedepsei a ținut cont în deplină măsură de principiile generale de aplicare a pedepsei consfințite în art.61 al. (2) Cod penal, precum și de criteriile generale de individualizare a pedepsei potrivit prevederilor art.75 Cod penal RM, care prevăd scopul pedepsei penale de restabilire a echității sociale, de corijare a celui condamnat, de prevenirea săvîrșirii de el a noi infracțiuni.

Instanța de apel a conchis, că pedeapsa stabilită inculpatului se încadrează în limitele prevăzute de lege. Instanța de fond la stabilirea pedepsei a ținut cont de criteriile generale de individualizare a pedepsei și corect a aplicat prevederile art.90 Cod penal RM, argumentînd concluzia sa prin faptul, că inculpatul Railean Igor a recunoscut vina în comiterea infracțiunilor, s-a căit sincer de cele comise, a solicitat examinarea cauzei în baza probelor administrate la faza de urmărire penală.

Prin urmare, în cazul dat, pe linia de argumente expuse, luînd în considerația persoana inculpatului Railean Igor, care a recunoscut vina integral, se căiește de cele săvîrșite, a recuperat parțial părții vătămate suma de 2000 Euro în contul prejudiciului cauzat (f.d.242, vol. I), precum și a încheiat cu acesta tranzacție de împăcare (f.d.250-251, vol. I) și manifestă dorința de a recupera integral prejudiciul cauzat părții vătămate Rotari Vadim, la fel este de acord să restituie prejudiciu cauzat și părții vătămate Cojocari Mihail, este de o vîrstă tînă, anterior la răspundere penală nu a fost atras, instanța de apel a ajuns la concluzia că scopul corectării și reeducării inculpatului se va atinge și fără izolarea lui de societate, cu numirea pedepsei cu închisoare, cu suspendarea executării pedepsei și stabilirea perioadei de probațiune, dîndu-i

posibilitate reală inculpatului să-și dovedească corectarea prin comportament exemplar și muncă cinstită, considerînd că pedeapsa dată va asigura scopurile pedepsei, pedeapsă pe care instanța de apel o consideră echitabilă faptei infracționale săvîrșite și fiind în corespundere cu împrejurările cauzei, normele legale și care va atinge scopul de corectare și reeducare a vinovatului.

Din considerentele enunțate, instanța de apel a concluzionat, că în astfel de circumstanțe este neîntemeiată solicitarea invocată în apel referitor la stabilirea inculpatului a celei mai aspre pedepse sub formă de închisoare cu executarea ei reală, cînd se prevăd și alte categorii de pedeapsă.

Interdicții de aplicare a prevederilor art.90 Cod penal nu s-au constatat.

Ținînd cont de cele indicate mai sus, instanța de apel a apreciat că nu există nici temei legal pentru casarea sentinței în latura aplicării pedepsei, după cum au solicitat procurorul și părțile vătămate, care au invocat blîndețea pedepsei aplicate inculpatului, deoarece la soluționarea chestiunii privind stabilirea categoriei pedepsei, s-a acordat deplină eficiență dispozițiilor art. 61, 75 Cod penal, astfel pedeapsa aplicată inculpatului este individualizată conform prevederilor legale.

La stabilirea pedepsei, instanța de apel a ținut cont de prevederile art. 364¹ alin.(8) CPP, dat fiind că judecarea cauzei în instanța de fond a avut loc pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală.

Totodată, instanța de apel a indicat, că nu poate fi admisă cererea inculpatului Railean Igor și a avocatului Vrabie Corneliu referitor la aplicarea în privința inculpatului a prevederilor Legii privind amnistia în legătură cu aniversarea a 25-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova și încetarea procesului penal în baza art.287 alin.(2) lit. a) Cod penal în privința inculpatului, reieșind din următoarele considerente.

Potrivit art. 10 lit.k) al Legii privind amnistia în legătură cu aniversarea a 25-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova, nu se aplică prevederile art. 1-9 persoanei învinuite, inculpate sau condamnate care nu a reparat integral prejudiciul cauzat prin infracțiunea pentru care este urmărit sau, după caz, a fost condamnat.

În instanța de apel s-a constatat că inculpatul Railean Igor nu a reparat integral prejudiciul cauzat prin infracțiune părții vătămate Rotari Vadim, care figurează inclusiv și pe epizodul dat, pe cauză fiind prezent un concurs ideal de infracțiuni, circumstanță care cade sub interdicția Legii menționate.

Reieșind din cele expuse, instanța de apel a conchis că pedeapsa stabilită inculpatului se încadrează în limitele prevăzute de lege și că nu este oportună aplicarea unei pedepse mai blînde, care nu va atinge scopul pedepsei penale.

5. Decizia instanței de apel este atacată cu recursuri ordinare de către :

5.1. – procurorul în procuratura de circumscripție Bălți, Prisacari Lilia, prin care a indicat temeiul pentru recurs prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 10) Cod de procedură penală, a solicitat casarea parțială a deciziei în privința lui Railean Igor în baza art. 190 alin. (2) lit. c), art. 287 alin. (2) lit. b), art. 151 alin. (1) Cod penal și pronunțarea unei

noi hotărâri prin care a exclude aplicarea art. 90 Cod penal, în rest a menține dispozițiile deciziei atacate.

În motivarea cererii de recurs recurentul a indicat următoarele motive :

- temei pentru declararea recursului ordinar constituie prevederile art. 427 alin. (1) pct.10) CPP, deoarece s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale;

- recurentul consideră că, la aplicarea pedepsei lui Railean Igor pentru infracțiunile comise, instanța de judecată nu a acordat deplină eficiență prevederilor art. 61, 75 din Codul penal și astfel, incorect a ajuns la concluzia despre aplicarea prevederilor art.90 Cod penal privind suspendarea condiționată a executării pedepsei și stabilirea termenului de probă;

- aprecierea circumstanțelor invocate de către instanța de fond și cea de apel la stabilirea pedepsei acestora și anume faptul că, Railean Igor a recunoscut vina integral, se căiește de cele săvârșite, a recuperat parțial părții vătămate Rotari V. suma de 2000 euro în contul prejudiciului cauzat, precum și a încheiat cu acesta tranzacție de împăcare și manifestă dorința de a recupera integral prejudiciul cauzat ultimului, la fel este de acord să restituie prejudiciul cauzat și părții vătămate Cojocari Mihail, este de o vîrstă tînă, anterior la răspundere penală nu a fost atras, nu pot fi considerate ca fiind circumstanțe care ar justifica aplicarea unei pedepse cu suspendarea condiționată a executării pedepsei în speța dată;

- în cauza penală examinată argumentele la care instanța de judecată a făcut trimitere, sunt neîntemeiate, deoarece nu s-au luat în considerație circumstanțele cazului, faptul că, infracțiunile incriminate - art.151 alin. (1) și art.287 alin. (2) lit. b) CP, pe inculpat îl caracterizează numai din punct de vedere negativ, agresiv și foarte violent, astfel el a provocat un scandal nemotivat cu Bojii Andrei, iar ulterior i-a aplicat ultimului, mai multe lovituri în diferite părți ale corpului, acțiuni care au fost continuate în fața localului, tot el i-a aplicat părții vătămate Anghel Ion mai multe lovituri în regiunea spatelui, provocîndu-i dureri fizice, tot el fără careva motive, i-a aplicat lui Rotari Vadim, lovituri cu pumnii și picioarele în regiunea feței, a capului și a trunchiului, după care l-a mușcat pe Rotari Vadim de nas, provocîndu-i ultimului conform raportului de expertiză medico-legală nr.538D din 30.12.2014, leziuni corporale sub formă de plagă mușcată în regiunea nasului cu defect a țesuturilor moi a nasului, care se califică ca defect ireparabil al feței;

- instanța de apel a lăsat fără careva apreciere înscrisurile anexate de acuzare în cadrul instanței de apel și anume a copiilor hotărîrilor de încetare a cauzelor penale pornite în baza art.287 și art.152 CP în privința lui Railean Igor, ulterior încetate în baza art.109 CP și art.55 CP, care încă o dată îl caracterizează numai din punct de vedere negativ, foarte agresiv și confirmă faptul că, Railean Igor nu a făcut concluziile necesare pentru sine, iar pedeapsa stabilită lui cu aplicarea art.90 CP nu v-a atinge scopul pedepsei penale;

- faptul că partea vătămată Rotari V. în dezbaterile judiciare a declarat că nu mai are pretenții față de inculpat, nu înseamnă că acesta a recuperat paguba cauzată prin

infrațiune, deoarece în asemenea cazuri paguba este una irecuperabilă el rămânând cu defect ireparabil al feței pe viață. În circumstanțele date aplicarea unei pedepse non-privative de libertate inculpatului este contrară prevederilor art.61 și art. 75 Cod penal, iar aflarea la libertate a acestuia nu va restabili echitatea socială și nu este proporțională cu consecințele infrațiunilor în cazul în care a fost aplicată violență împotriva mai multor persoane;

- la fel, recurentul a menționat că, inculpatul Railean Igor a aplicat violență în privința mai multor persoane, și asta în circumstanțele în care inculpatul este un sportiv de performanță, fiind cu mult mai dezvoltat fizic decât părțile vătămate, de asemenea și în circumstanțele în care pentru sportivi există regula nescrisă potrivit căreia categoric este interzis de a aplica violență în afara ringului, fapt ce încă o dată probează argumentele acușării și părților vătămate în ineficiența aplicării de către instanțele de judecată a pedepsei cu aplicarea art.90 CP față de ultimul;

- totodată, instanțele de judecată au lăsat fără o apreciere obiectivă și comportamentul inculpatului vis-a-vis de partea vătămată Cojocari Mihail căruia pînă la moment nu i s-a recuperat nici în parte paguba comisă prin infrațiune;

- motivarea referitor la recunoașterea vinovăției de către inculpat nu este întemeiată, acușarea consideră că, inculpatul nu s-a căit sincer de cele comise, însă și-a recunoscut vina și a solicitat examinarea cauzei penale în baza art.364¹ alin. (1) CPP, în schimbul unei pedepse mai blînde, pentru a evita privarea reală de libertate;

- toate aceste circumstanțe au fost ignorate de către instanțele de judecată și ilegal au aplicat prevederile art.90 CP.

5.2. – avocatul Gligor Vadim în numele părții vătămate Cojocari Mihai, prin care a indicat temeiul pentru recurs prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 10) Cod de procedură penală, a solicitat casarea parțială a deciziei, rejudecarea cauzei cu pronunțarea unei noi hotărîri privind excluderea din pedeapsă a prevederilor art. 90 Cod penal.

În motivarea cererii de recurs, recurentul a invocat următoarele :

- au fost aplicate pedepse individualizate contrar prevederilor legale - art.427 alin. (1) pct. 10 CPP;

- instanțele de judecată dispunând suspendarea condiționată a executării pedepsei n-au motivat concluzia dată prin prisma prevederilor art.75, 90 CP;

- unica motivare este că inculpatul a recunoscut vina și cauza a fost examinată în ordinea prevăzută de art.364¹ alin.(8) CPP;

- partea vătămată consideră că examinarea cauzei conform prevederilor art.364¹ alin.(8) CPP, în sine nu individualizează pedeapsa, or, solicitând examinarea cauzei conform art.364¹ CPP, inculpatul deja beneficiază de careva reduceri la pedeapsă;

- partea vătămată Cojocari, Mihai consideră că atât timp cât inculpatul refuză să recupereze prejudicial cauzat, el nu poate beneficia de prevederile art.90 CP, or, în cazul dat se încalcă prevederile art.75 CP;

- instanțele de judecată greșit au ajuns la concluzia că Railean Igor dorește să recupereze prejudiciul cauzat lui Cojocari Mihai, or, pe parcursul la 1 an și jumătate,

inculpatul n-a întreprins nimic pentru recuperarea parțială a prejudiciului;

- referitor la personalitatea inculpatului, se constată că din revendicarea privind pornirea cauzelor penale și contravenționale se observă că inculpatul este predispus la săvârșirea actelor cu caracter criminal;

- în acest sens instanțele judecătorești greșit au reținut ca argument pentru aplicarea art.90 CP, personalitatea ideală și comportament pozitiv în societate;

- prin urmare, partea vătămată Cojocari Mihai, consideră că instanțele judecătorești greșit au ajuns la concluzia de aplicare în privința inculpatului Railean Igor a prevederilor art.90 CP RM.

6. Pe marginea recursurilor declarate, avocatul Vrabie Corneliu în numele inculpatului Railean Igor a depus referință, prin care a solicitat inadmisibilitatea acestora ca fiind vădit neîntemeiate. Apărătorul consideră că hotărârile judecătorești ale instanțelor inferioare sunt total legale și motivate din punct de vedere juridic, prin ce interdicții de aplicare a prevederilor art. 90 Cod penal nu s-au constatat.

7. Judecând recursurile ordinare în baza actelor din dosar, ținând cont de opinia avocatului Vrabie Corneliu în numele inculpatului Railean Igor, Colegiul penal lărgit constată că acestea urmează a fi admise din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 422 Cod de procedură penală, recursul împotriva deciziei pronunțate de instanța de apel se declară în termen de 30 de zile de la data pronunțării deciziei.

În speță se constată, că recurenții s-au conformat prevederilor legale și au declarat recursuri ordinare în termen.

Conform prevederilor art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, judecând recursul, instanța de recurs este în drept să admită recursul, să caseze parțial hotărârea, să rejudece cauza și să pronunțe o nouă hotărâre dacă nu se agravează situația condamnatului.

Potrivit prevederilor art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor stipulate expres de art. 427 Cod de procedură penală, care în mod obligatoriu trebuie să fie invocate de recurent, fiind în drept să judece și în baza temeiurilor neinvocate. Or, art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, prevede că hotărârile instanței de apel pot fi atacate cu recurs ordinar pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel la judecarea cauzei.

În sensul prevederilor din art. 414 alin. (1), 417 alin. (1) pct. 8), 419 Cod de procedură penală și a jurisprudenței naționale, instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală și în baza oricăror probe noi prezentate instanței de apel. Instanța de apel se pronunță asupra tuturor motivelor invocate în apel.

Astfel, Colegiul penal lărgit menționează că recurenții, drept temei pentru declararea recursurilor au indicat prevederile art. 427 alin. (1) pct. 10) Cod de procedură penală și anume că s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale.

Verificînd legalitatea hotărîrii atacate sub aceste aspecte, Colegiul penal lărgit reține că temeiul prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 10) Cod de procedură penală și-a găsit confirmarea în cauza dată.

Din conținutul recursurilor declarate de către procurorul Prisacari Lilia și de către avocatul Gligor Vadim în numele părții vătămate Cojocari Mihai, rezultă că aceștia nu sunt de acord cu decizia instanței de apel în latura stabilirii pedepsei lui Railean Igor privind aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal, considerînd-o neîntemeiată.

Colegiul penal lărgit menționează că instanța de apel, corect a constatat că vinovăția inculpatului Railean Igor de comiterea infracțiunilor prevăzute de art.190 alin.(2) lit. c), art. 287 alin. (2) lit. b), art.151 alin. (1) Cod penal, a fost dovedită prin cumulul de probe administrat la urmărirea penală, analizat prin prisma art. 101 Cod de procedură penală, cauza fiind examinată în procedura prevăzută de art. 364¹ Cod de procedură penală.

Astfel, cu privire la constatarea instanței de apel din decizia sa (f. d. 33, vol. IV), în care aceasta menționează că „[...] inculpatul Railean Igor anterior la răspundere penală nu a fost atras, Colegiul penal ajunge la concluzia că scopul corectării și reeducării inculpatului se va atinge și fără izolarea lui de societate, cu numirea pedepsei cu închisoare, cu suspendarea executării pedepsei și stabilirea perioadei de probațiune, dîndu-i posibilitate reală inculpatului să-și dovedească corectarea prin comportament exemplar și muncă cinstită, considerînd că pedeapsa dată va asigura scopurile pedepsei, pedeapsă pe care instanța de apel o consideră echitabilă faptei infracționale săvîrșite și fiind în corespundere cu împrejurările cauzei, normele legale și care va atinge scopul de corectare și reeducare a vinovatului. [...]”, Colegiul penal lărgit atestă că este una generală, neconcretă și inadmisibilă, deoarece potrivit art. 90 Cod penal, instanța de judecată poate dispune suspendarea condiționată a executării pedepsei aplicate inculpatului, motivînd obligatoriu condamnarea cu suspendare condiționată a executării pedepsei, ținînd cont de toate circumstanțele cauzei stabilite.

Suspendarea condiționată a executării pedepsei cu închisoarea depinde de întrunirea cumulativă a mai multor condiții, expres și limitativ prevăzute de lege, care privesc, pe de o parte, pedeapsa aplicată și natura infracțiunii - condiții obiective, iar pe de altă parte, situația și persoana infractorului - condiții subiective.

În cadrul condițiilor suspendării, persoana condamnatului interesează sub raportul pericolozității sale, decurgînd, în primul rînd, din faptă și din împrejurările în care aceasta a fost săvîrșită, iar în al doilea rînd, din persoana infractorului, care trebuie studiată pentru a se putea constata dacă aceasta se poate corecta fără executarea pedepsei.

Pentru a-și formula o astfel de convingere, instanța trebuie să efectueze o analiză completă a personalității inculpatului, urmărind în acest sens comportarea sa în viața socială, la locul de muncă, înainte și după săvîrșirea faptei, în timpul judecării etc.

Mai mult, potrivit prevederilor art. 61 Cod penal, pedeapsa penală este o măsură de constrîngere statală și un mijloc de corectare și reeducare a condamnatului și respectiv

la rîndul său are drept scop restabilirea echităţii sociale, corectarea condamnatului, precum şi prevenirea săvîrşirii de noi infracţiuni atît din partea condamnatului, cît şi a altor persoane.

Conform prevederilor art. 75 Cod penal, persoanei recunoscute vinovate de săvîrşirea unei infracţiuni i se aplică o pedeapsă echitabilă în limitele fixate în Partea specială a prezentului cod în strictă conformitate cu dispoziţiile Părţii generale a prezentului cod. La stabilirea categoriei şi termenului pedepsei, instanţa de judecată ţine cont de gravitatea infracţiunii săvîrşite, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, de circumstanţele cauzei care atenuază ori agravează răspunderea, de influenţa pedepsei aplicate asupra corectării şi reeducării vinovatului, precum şi de condiţiile de viaţă ale familiei acestuia. O pedeapsă mai aspră, din numărul celor alternative prevăzute pentru săvîrşirea infracţiunii, se stabileşte numai în cazul în care o pedeapsă mai blîndă, din numărul celor menţionate, nu va asigura atingerea scopului pedepsei.

Ulterior, după individualizarea pedepsei şi stabilirea duratei şi quantumului acesteia, în cazul stabilirii unei pedepse sub formă de închisoare, continuă operaţiunea de individualizare, dar sub aspectul de executare a pedepsei deja stabilite, prin numirea tipului de penitenciar şi soluţionarea chestiunii dacă pedeapsa stabilită inculpatului trebuie să fie executată real ori, sub raportul personalităţii acestuia de a se corecta şi reeduca, poate fi formulată concluzia că scopul pedepsei se poate atinge şi prin aplicarea suspendării executării pedepsei în privinţa vinovatului pe un termen de probaţiune stabilit de instanţa de judecată.

În această ordine de idei, Colegiul penal lărgit remarcă că aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal – suspendarea condiţionată a executării pedepsei, nu reprezintă o categorie aparte de pedeapsă, ci o măsură oferită persoanei prin lege de a demonstra că infracţiunea comisă de ea este un incident în viaţa acesteia.

La caz, potrivit materialelor cauzei rezultă că ambele instanţe ierarhic inferioare au dispus în temeiul art. 90 Cod penal, suspendarea executării pedepsei închisorii de către inculpatul Railean Igor pe un termen de probaţiune de 3 ani. În virtutea celor menţionate, Colegiul penal lărgit reţine că această concluzie este greşită, or în rezultatul săvîrşirii de către inculpatul Railean Igor a unei infracţiuni mai puţin grave prevăzute de art. 287 alin. (2) lit. b) Cod penal şi a două infracţiuni grave prevăzute de art. 151 alin. (1) şi art. 190 alin. (2) lit. c) Cod penal, aplicarea unei pedepse sub formă de închisoare, cu suspendarea condiţionată a executării acesteia nu va duce la realizarea scopului preventiv - educativ a legii penale.

Conform art. 90 alin. (1) Cod penal, la stabilirea pedepsei cu închisoare pe un termen de cel mult 5 ani pentru infracţiunile săvîrşite cu intenţie şi de cel mult 7 ani pentru infracţiunile săvîrşite din imprudenţă, instanţa de judecată, ţinînd cont de circumstanţele cauzei şi de persoana celui vinovat, va ajunge la concluzia că nu este raţional ca acesta să execute pedeapsa stabilită şi poate dispune suspendarea condiţionată a executării pedepsei aplicate vinovatului, indicînd numai decît în

hotărâre motivele condamnării cu suspendare condiționată a executării pedepsei și perioada de probațiune sau, după caz, termenul de probă.

O condiție prevăzută expres în alin. (1) art. 90 din Cod penal constituie concluzia instanței că nu este rațional ca inculpatul să execute pedeapsa stabilită. Astfel, este prerogativa instanței de judecată să aprecieze că scopul pedepsei poate fi atins chiar și fără executarea efectivă a acesteia. În formarea convingerii, instanța de judecată ține cont de totalitatea condițiilor expres prevăzute de lege. Deși legea nu îngrădește libertatea instanței de judecată de a-și forma convingerea cu privire la posibilitatea făptuitorului de a se îndrepta fără executarea efectivă a pedepsei, ea obligă instanța să-și motiveze soluția de suspendare condiționată a executării pedepsei, indicând precis acele motive pe care s-a întemeiat convingerea ei.

Prin urmare, în afară de motivele care au servit temei pentru stabilirea pedepsei principale, instanța trebuie să dea o motivare suplimentară, din care considerente a concluzionat că nu este rațional ca inculpatul să execute real termenul pedepsei stabilite.

Analizând condițiile în care poate fi acordată suspendarea executării pedepsei, rezultă că aceasta nu este un drept al inculpatului, ci o facultate a instanței de judecată, care este liberă să aprecieze dacă este sau nu cazul să o acorde.

Astfel, Colegiul penal lărgit constată că instanța de apel a considerat posibilă atingerea scopului pedepsei penale în condiții non-privative de libertate, luând în considerație faptul că inculpatul a recunoscut vinovăția, s-a căit sincer, a recuperat parțial părții vătămate suma de 2000 Euro în contul prejudiciului cauzat, precum și a încheiat cu acesta tranzacție de împăcare și a manifestat dorința de a recupera integral prejudiciul cauzat părții vătămate Rotari Vadim, la fel este de acord să restituie prejudiciu cauzat și părții vătămate Cojocari Mihail, este de o vîrstă tînă, anterior la răspundere penală nu a fost atras.

Cu titlu de remarcă, Colegiul penal lărgit constată că instanța de apel a reținut în mod eronat faptul că inculpatul anterior la răspundere penală nu a fost atras deoarece, potrivit materialelor anexate la cauza penală din revendicare (f. d. 52, vol. I), rezultă că în privința inculpatului Railean Igor au fost pornite cauze penale în baza art. 287 și art. 152 Cod penal, ulterior încetate în baza art. 109 și art. 55 Cod penal, ce caracterizează negativ persoana, inculpatul fiind predispus să comită infracțiuni.

Prin urmare, rejudecînd cauza, ținînd cont de circumstanțele cauzei, gravitatea infracțiunilor săvîrșite care se califică ca una mai puțin gravă și două grave, de urmările prejudiciabile a acestor infracțiuni, care comparativ cu alte categorii de infracțiuni, prezintă un pericol deosebit de grav pentru societate, deoarece acțiunile huliganice s-au manifestat în public cu aplicarea violenței în privința mai multor persoane, de personalitatea condamnatului, care se caracterizează din punct de vedere negativ, agresiv și violent, instanța de recurs conchide că în privința lui Railean Igor, urmează a fi menținute pedepsele stabilite de către instanța de apel în baza art. 190 alin. (2) lit. c) Cod penal, pedeapsa de 3 ani închisoare, cu privarea de dreptul de a exercita

activitate în domeniul comerțului pe 2 (doi) ani; în baza art. 151 alin.(1) Cod penal – la închisoare pe termen de 3 (trei) ani 4 (patru) luni; în baza art. 287 alin. (2) lit. b) Cod penal – la închisoare pe termen de 1 (un) an.

Conform prevederilor art. 84 alin. (1) Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumul parțial al pedepselor aplicate, definitiv corect a fost stabilită lui Railean Igor pedeapsă sub formă de închisoare pe termen de 4 (patru) ani, cu privarea de dreptul de a exercita activitate în domeniul comerțului pe termen de 2 (doi) ani, dar urmează a fi stabilită cu executarea pedepsei închisorii în penitenciar de tip semiînchis, adică cu excluderea aplicării prevederilor art. 90 Cod penal, deoarece doar prin executarea reală a pedepsei, inculpatul va conștientiza gravitatea acțiunilor sale, precum și va fi atins scopul legii penale de restabilire a echității sociale, de corectarea condamnatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea acestuia, cât și a altor persoane.

Totodată, Colegiul penal lărgit specifică că, în speță, sunt respectate exigențele art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, privitor la neagravarea situației inculpaților, menționându-se că urmează a fi diferențiată noțiunea de individualizare a pedepsei de noțiunea de individualizare a executării pedepsei. Prin actul de individualizare a executării pedepsei cu suspendarea executării instanța pune pe cel condamnat în situația de „condamnat cu executarea pedepsei condiționat suspendată”. În acest mod suspendarea condiționată a executării pedepsei se arată a fi o problemă privind executarea pedepsei dat fiind faptul că obiectul suspendării este executarea pedepsei. Astfel, se suspendă executarea pedepsei și nu aplicarea pedepsei.

Astfel, ținând cont de recomandarea formulată de Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție nr.62 *„Cu privire la înțelesul sintagmei „dacă nu se agravează situația condamnatului” ce se conține în art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală”, potrivit căreia: „Ca agravare a situației condamnatului se înțeleg situațiile de schimbare a soluției din achitare în condamnare, de încadrare juridică la o infracțiune mai gravă, sau un alt aliniat nou, literă, de înlocuire a sancțiunii cum ar fi a măsurii educative în pedeapsă prevăzută de sancțiune, din amendă în închisoare, prin mărirea cuantumului aceleiași pedepse ori adăugarea la pedeapsa principală a pedepsei complementare, de aplicarea unor măsuri de siguranță la care nu fusese inițial condamnat, de reținere în recurs a stării de recidivă, a concursului de infracțiuni în loc de infracțiune continuată; situații de învinuire care esențial, după circumstanțele reale, diferă de cea de la început ori orice altă modificare a învinuirii, care afectează dreptul inculpatului la apărare”,* Colegiul penal lărgit invocă că excluderea aplicării prevederilor art.90 Cod penal, în raport cu soluția prevăzută la art. 435 alin.(1) pct.2) lit. c) Cod de procedură penală, care stipulează că judecând recursul, instanța admite recursul, casează hotărârea atacată, rejudecă cauza și pronunță o nouă hotărâre, dacă nu se agravează situația condamnatului, nu poate fi considerată o agravare a situației acestuia, deoarece nu s-a făcut o altă reîncadrare a faptei în sensul agravării și nici nu s-au stabilit alte pedepse

mai aspre.

7.1. În consecință, Colegiul penal lărgit consideră că recursul procurorului Prisacari Lilia și a avocatului Gligor Vadim în numele părții vătămate Cojocari Mihai urmează a fi admise, cu casarea în partea stabilirii pedepsei în baza art. 190 alin. (2) lit. c), art. 151 alin. (1), art. 287 alin. (2) lit. b) Cod penal, a deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 30 noiembrie 2016, cu rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, confirmându-se temeiul pentru recurs prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 10) Cod de procedură penală, sub aspectul că instanța de apel greșit a motivat individualizarea și executarea pedepsei, în speța dată.

8. În conformitate cu prevederile art. 364¹, 434, 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit,

D E C I D E :

Admite recursurile ordinare declarate de către procurorul în Procuratura de circumscripție Bălți, Prisacari Lilia și de către avocatul Gligor Vadim în numele părții vătămate Cojocari Mihai, casează în partea stabilirii pedepsei decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 30 noiembrie 2016, în cauza penală privindu-l pe Railean Igor Xxx, rejudecă cauza în această parte pronunțând următoarea hotărâre.

Railean Igor Xxx se consideră condamnat în baza :

- art. 190 alin.(2) lit. c) Cod penal – la închisoare pe termen de 3 (trei) ani, cu privarea de dreptul de a exercita activitate în domeniul comerțului pe 2 (doi) ani;
- art. 151 alin.(1) Cod penal – la închisoare pe termen de 3 (trei) ani 4 (patru) luni;
- art. 287 alin. (2) lit. b) Cod penal – la închisoare pe termen de 1 (un) an.

Conform prevederilor art. 84 alin. (1) Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumul parțial al pedepselor aplicate, definitiv de aplicat lui **Railean Igor Xxx** pedeapsă sub formă de închisoare pe termen de 4 (patru) ani, cu privarea de dreptul de a exercita activitate în domeniul comerțului pe termen de 2 (doi) ani, cu executarea pedepsei închisorii în penitenciar de tip semiînchis.

Termenul executării pedepsei lui **Railean Igor Xxx** de calculat din ziua reținerii.

În rest, se mențin prevederile deciziei atacate.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată pronunțată la **03 august 2017**.

Președinte

Ursache Petru

Judecători

Timofti Vladimir

Alerguș Constantin

Nicolaev Ghenadie

Moraru Petru